האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

סילבוס

מקונפליקט לפיוס ביחסים בין עמים ומדינות - 54715

תאריך עדכון אחרון 04-07-2016

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס:חקר סכסוכים, ניהולם ויישובם

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר:סמסטר ב'

שפת ההוראה:עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז):ד"ר יהודית אורבך

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: yehudith.auerbach@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:יום ב 12-13

מורי הקורס:
ד"ר יהודית אורבך-פלד

תאור כללי של הקורס:
הקורס ידון בשאלות הבאות: מהם ההבדלים בין סוגים שונים של סכסוכים בינ"ל ותוך מדינתיים; מהם

ההבדלים בין התהליכים השונים (כגון ניהול, פתרון, פיוס) לסיום סכסוכים? מה משמעותו של הממד התרבותי- דתי בליבוי קונפליקט וביישובו? מה מקומם של נרטיבים בליבוי וביישוב סכסוכים? מהם היתרונות והחסרונות של מנגנונים שונים לפתרון ולפיוס כגון: סליחה והתנצלות, ועדות אמת ופיוס, פיצויים, הכלת נרטיבים? כיצד מתמודדות פרדיגמות שונות מיחב"ל ומדיסיפלינות רלוונטיות אחרות (למשל פסיכולוגיה חברתית ותקשורת) עם סוגיות אלה
שאלות אלו יידונו לאור מחקרים תיאורטיים וע"ס בדיקת מקרי חקר של סכסוכים בינ"ל ותוך מדינתיים בעיקר בתקופה האחרונה .

<u>מטרות הקורס:</u>
מטרת הקורס לתת לסטודנטים כלים להבנת מורכבותם של סכסוכים תוך מדינתיים ובינלאומיים בעידן המודרני ולהערכת הדרכים הרצויות והמצויות ליישובם.

<u>תוצרי למידה</u>
<u>בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:</u>
בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים: להשוות בין מנגנוני סיום סכסוכים ולבצע עבודות חקר עצמאיות בנושא, להציג עבודת חקר / מצגת בפני קהל ולהגן עליה כמקובל בכנסים מדעיים.

<u>דרישות נוכחות (%):</u>
80

<u>שיטת ההוראה בקורס:</u>השיעור יתנהל במתכונת של דיאלוג בין המרצה והסטודנטים ויתבסס במידה רבה על השתתפות פעילה של הסטודנטים. לקורס יוזמנו גם מרצים אורחים שיציגו היבטים מסוימים של הנושאים הנידונים.

<u>רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:</u>
שיעורים 2-1: מתי צריך פיוס? ההבדל בין סוגים שונים של סכסוכים
שיעורים 4-3: מה בין "פיוס" ותהליכים אחרים לסיום סכסוכים?
שיעורים 6-5: הממד התרבותי- דתי בקונפליקט ובפיוס
שיעורים8 7-: סליחה והתנצלות
שיעורים 10-9: פיצויים
שיעורים 12-11: ועדות אמת ופיוס
שיעורים 14-13: הכלת נרטיבים כדרך לפיוס

<u>חומר חובה לקריאה:</u>
פריט המסומן בכוכבית הוא חובה , השאר רשות

שיעורים 2-1: מתי צריך פיוס? ההבדל בין סוגים שונים של סכסוכים
**Kriesberg, L. (1998). Intractable conflicts. In E. Weiner (Ed.), The Handbook of*

interethnic coexistence (pp. 332-342). New York: Continuum.
**Bar-Tal, D. (1998). Societal beliefs in times of intractable conflict: The Israeli case. International Journal of Conflict Management, 9, 22-50. http://virtual2002.tau.ac.il/users/www/59170/BarTal98.pdf*
Kelman, H.C. (2001). The role of national identity in conflict resolution. In R. D. Ashmore, L. Jussim & D. Wilder (Eds.), Social identity, intergroup conflict and conflict reduction (pp.187-212). Oxford & New York: Oxford University Press.
שיעורים 3-4: מה בין "פיוס" ותהליכים אחרים לסיום סכסוכים?
**Feldman L. G. (1999). The principle and practice of reconciliation in German foreign policy: Relations with France, Israel, Poland and the Czech Republic., International Affairs, 75, (2), 333-356.*
Kelman, H.C. (2008). Reconciliation from a social psychological perspective. In A. Nadler, T. E. Malloy & J.F. Fisher, The social psychology of intergroup reconciliation. (pp. 15-32). New York: Oxford University Press.
שיעורים 5-6: הממד התרבותי- דתי בקונפליקט ובפיוס
**Abu Nimer, M. (2001). Conflict resolution, culture and religion: Toward a training model of interreligious peacebuilding. Journal of Peace Research 38, (6), 685-704.*
**רייטר , י. (2010). דת כחסם בפני פשרה בסכסוך הישראלי-פלסטיני. בתוך י. בר- סימן-טוב. חסמים לשלום בסכסוך הישראלי-פלסטיני. עמ' 294-324 . ירושלים : מכון ירושלים לחקר ישראל.*
שיעורים7 8-: סליחה והתנצלות
**Gibney, M., & Roxtrom, E. (2001). The status of state apologies. Human Rights Quarterly, 23, 911-939.*
**Auerbach, Y. (2004). The role of forgiveness in reconciliation. In Y. Bar-Siman-Tov (Ed.), From conflict resolution to reconciliation (pp. 149-175). New York: Oxford University Press.*
Govier T., & Verwoerd, W. (2002). The promise and pitfalls of apology. Journal of Social Philosophy, 33, (1), 67-82.
Eisikovits, N. (2004). Forget forgiveness: On the benefits of sympathy for political reconciliation. Theoria, 52, (1), 31-63.
Zarakol,A. (2010). Ontological (In)security and state denial of historical crimes: Turkey and Japan. International Relations, 24, (1) 3-23.
Lowenheim.N, (2009). Haunted past: Requesting forgiveness for wrong doing in international relations. Review of International Studies, 35, 531-555.
שיעורים 9-10: פיצויים
**Barkan, E. (2000). The guilt of nations: Restitution and negotiating historical injustices. New York: Norton. pp. IX-XLI; 324-349.*
**Maiese, Michelle. Compensation and reparations. Beyond Intractability. Eds. Guy Burgess and Heidi Burgess. Conflict Research Consortium, University of Colorado, Boulder. Posted: September 2003 .*
שיעורים 11-12: ועדות אמת ופיוס
**Brahm, E. Truth commissions. Beyond Intractability. Eds. Guy Burgess and Heidi Burgess. Conflict Research Consortium, University of Colorado, Boulder. Posted: June 2004. http://www.beyondintractability.org/essay/truth_commissions/*
**Gibson, L.G. (2005). The Truth about Truth and Reconciliation in South Africa. International Political Science Review, 25(4) 341-361.*
שיעורים 13-14: הכלת נרטיבים כדרך לפיוס

*Dwyer, S. (1999). Reconciliation for realists. Ethics and International Affairs, 13, 1, 81-98.

*אורבך, י. (2010). נרטיבים לאומיים ביישוב סכסוך בעל אופי זהותי בתוך י. בר- סימן-טוב. חסמים לשלום בסכסוך הישראלי-פלסטיני. עמ' 158-187. ירושלים : מכון ירושלים לחקר ישראל.
ספרות מומלצת להרחבת הידע בנושאי הקורס: רשות
Tavuchis, N. (1991). Mea culpa: A sociology of apology and reconciliation. Stanford: Stanford University Press.
Wiesenthal, S. (1969). The Sunflower. New York: Schocken Books.
Ignatieff, M. (1999). The warrior's honor: Ethnic war and modern conscience. London: Random House Vintage Books.
Long, W.J., & Brecke, P. (2003). War and reconciliation: Reason and emotion in conflict resolution. Cambridge, Mass.: The MIT Press.
Tutu, D. (1999). No future without forgiveness. New York: Doubleday.
Worthington, E.L. (Ed.), (2005). Handbook of forgiveness. New York: Routledge.
Worthington, E.L. (2006). Forgiveness and reconciliation: Theory and application. New York: Routledge.

חומר לקריאה נוספת:
כלול ברשימה

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה20 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 50 %
הגשת תרגילים 20 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:
- כל סטודנט/ית אן זוג סטודנטים יבחר מקרה של סכסוך בינ"ל או תוך מדינתי (לא הסכסוך הישראלי פלסטיני) שעבר (בהצלחה או שלא בהצלחה) ניסיונות פתרון/פיוס ויגיש הצעה לעבודת סיכום עד חודשיים לאחר תחילת הסמסטר.

הרצאה משמעותה הצגת מאמר מחומר הקריאה בכתה או הצגת טיוטה ראשונה של עבודת הסיכום

עבודת הסיכום תהיה בהיקף של כ-8-10 עמודים ותכלול 4 מאמרים תאורטיים+מאמר אמפירי לביסוס הדוגמה שתיבחר להדגמת המסגרת התאורטית

ההצעה(מצוינת לעיל תחת הכותרת "הגשת תרגילים")תהיה בהיקף של כ-3-2 עמודים לפי הנחיות שיועלו במודל

סטודנטים המעוניינים בכך יכתבו עבודה סמינריונית בנוסף למטלות הקורס ויקבלו נ"ז נוספות; העבודה הסמינריונית יכולה להתבסס על עבודת הסיכום ולהרחיבה באופן משמעותי
העבודה הזו תכלול כ9-8 מאמרים תיאורטיים וכ2 מאמרים אמפיריים , לפחות
קבלת ציון 60 בכ"א מהמרכיבים היא תנאי הכרחי למעבר בקורס